

[Aksel Larsen.]

Lyttere om, at nu skulde vi have ophævet alle Restriktioner, nu skulde Friheden komme paa det erhvervsøkonomiske Omraade, og hvad Fordelingen af Varer angaar, for nu var der Varer nok, og saa ganske kort Tid efter kommer og siger: Nu skal Livremmen spændes ind, og der skal flere Restriktioner og flere Indskrænkninger; nu skal vi spare. Ja, man kan naturligvis give sig til at diskutere Aarsagen til, at Regeringen saa sent har opdaget det og saa ganske pludseligt maa slaa en Volte, det er en Sag for sig, men med Hensyn til, hvad Aarsagen egentlig er dertil, tror jeg ikke, det bunder i særlig daarligere Forudsætninger for Danmarks Vedkommende eller i, at Danmark i den Grad er forarmet og det danske Folk produktionsmæssigt saa udueligt, at man ikke kan klare sig uden alt dette. Jeg kan ikke komme bort fra — og jeg siger det ikke for at søge Angrebepunkter paa Regeringen, men jeg siger det ud fra min bedste saglige Overbevisning —, at Aarsagerne i høj Grad synes at maatte søges i Regeringens Praxis paa de Omraader, hvor den nu vil regulere saa kraftigt.

Jeg ser Aarsagen i, at Venstre forsøgte at praktisere det Program, det rullede frem med ved Valget i 1945, med at nu skulde Staten slappe sit Greb om Erhvervslivet og Udenrigshandelen, nu skulde det private Initiativ komme til. Det var ikke noget, der blev besluttet ved Lov, det var noget, man ordnede i Ministerialkontorerne, og Resultatet, det kender vi. Den højtærede Handelsminister siger baade her i Tinget og andetsteds, at vi har indført en Mængde nyttige Varer, og det er derfor, Valutapuklen er kommet, vi skal ikke være saa kede af det, for vi har faaet Varer, deriblandt nyttige Varer, for Pengene. Ja, ja, ingen skal bestride, heller ikke jeg, at vi sikkert har faaet umaadelig mange nyttige Varer hjem, men det ændrer jo ikke, at vi ogsaa har faaet en hel Del Varer hjem, som vi udmærket vel kunde have undværet, og som det havde været bedst at undvære, og det er det, Kritikken retter sig imod. Dertil kommer, at det private Initiativ ifølge Sagens Natur ganske vist er indstillet paa at drive Handel, men at drive Handel med det Formaal at tjene Penge, og saa er det forstaaeligt — man kan ikke altid handle højt idealistisk og sætte Samfundsinteresserne i Forgrunden — at man siger: Hvilke Varer kan jeg tjene mest paa at købe i Udlandet og sælge i Danmark?

Det er Aarsagen til, at det paa mange Omraader er gaaet saa skævt for vor Forsyningssituation, det er bl. a. Aarsag til,

at det er saa rivende galt fat med Tekstilproduktionen herhjemme. Saa vidt jeg har forstaaet, har Regeringens Praxis været den, at man gav Importbevillinger paa Tekstilvarer fra Sterlinglandene praktisk talt i det Omfang, de blev ønsket, men det var ikke nærmere specificeret, hvad der skulde importeres, og derfor blev Landet oversvømmet med en Masse Kunstsilke- og Silkestoffer og lignende fine Ting, medens saadan noget gement noget som Arbejdstøj og almindelig daglig Paaklædning kun i meget ringe Grad er kommet til Landet.

Jeg har ladet mig belære om, at Priskontrolraadet i saa høj Grad som muligt er paa Færde for at forhindre, at der tages for stor Avance paa de absolut nødvendige Artikler. Hvis det er Tilfældet, er det yderst prisværdigt, men jeg forstaaer, at naar det drejer sig om det, man kan henføre under Luksus, er man tilbøjelig til at sige, at der er det ikke saa nødvendigt at være saa strengt paapasselig: lad os koncentrere Kræfterne om det andet. Det er i hvert Fald et Ræsonnement, der kan diskuteres men det bevirkede for Tekstilimportens Vedkommende, at en Masse Importører sagde: Vi maa naturligvis importere de Varer, vi er sikre paa at tjene flest Penge paa. Det gik naturligvis ud over Nytteimporten, og vi fik saa en Mængde mere eller mindre — navnlig mindre — nyttige Tekstilvarer hjem.

Den højtærede Handelsminister har kort strejft det i sin Tale her, men han har mere udførligt omtalt det, da han talte i Radioen for kort Tid siden — jeg hørte ganske vist ikke selv hans Tale, men jeg har læst Referaterne af den i Venstrepressen og gaar ud fra, at disse Referater er nogenlunde korrekte —, idet han sagde, at Aarsagen til Valutapuklen skulde være den, at vi havde maattet tage en Række saadanne Luksusvarer hjem. Han sagde noget om, at Forholdet laa saadan, at de Lande, der havde nødvendige Varer at sælge, kun vilde sælge dem til os, hvis vi ogsaa købte Luksusvarer, og dette skulde altsaa være Forklaringen paa Valutapuklen.

Jeg beklager meget, at en ansvarlig Minister kan give Folk en saadan Forklaring, for den stemmer jo slet ikke. Der er i hvert Fald ikke mig noget bekendt om, at England har stillet saadanne Betingelser til de danske Importører, i hvert Fald ikke Betingelser, som man var tvunget til at anerkende. Saadan som Ministeren har fremstillet det i de omtalte Taler, har jeg opfattet det som en Betingelse, man har stillet, naar man forhandlede mellem Staterne